

Lärarmanual – Drama och 112

Drama ger tillfälle för eleverna att förbereda sig inför olika situationer i livet. Förslagen till dramalektioner handlar om att sätta sig in i en nödsituation och agera därefter.

Förslag på arbetsgång

För att eleverna ska få en helhetsbild av hur de ska agera vid nödsituationer när de inträffar är huvudövningarna indelade i tre faser:

- Nödsituationer; där de får leva sig in i olika nödsituationer och hur de ska agera.
- SOS 112, vad har inträffat?; när man ska ringa till 112 och vilka frågor SOS-operatören ställer.
- Vad hände sedan?; där eleverna får sätta sig in i vad som hände efter samtalet med SOS-operatören.

Uppvärmning

Uppvärmning inför ett dramapass är en bra start och här följer ett par exempel;

Ambulansskull

Syftet med övningen:

Samarbetsövning, att få den sjuke till sjukhuset krävs att man är två! Uppvärmning inför huvuduppgiften!

Ett par stolar ställs någonstans i rummet för att markera sjukhusets port. En person utses till läkare, en annan till ”smittan”. Den person som är smittan ska försöka kulla så många som möjligt. Den som blir kullad blir fruktansvärt sjuk, sjunker ihop och jämrar sig av smärta.

De övriga ska inte bara försöka undvika att drabbas av smittan, de ska också försöka hjälpa dem som är sjuka. I samma ögonblick som man tar i en sjuk förvandlas man till sjukvårdare. Sjukvårdare har pass och kan inte bli kullad. För att förvandlas till ambulans krävs två sjukvårdare. De reser upp den sjuke, börjar tuta och kör in till sjukhuset. När de kommer fram löses ambulansen upp och de före detta sjukvårdarna rusar iväg för att hjälpa fler sjuka. Nu är de vanliga igen och måste akta sig för att bli kullade tills de hittar en ny sjukling att hjälpa.

I sjukhusporten står läkaren och skakar hand med den sjuka och säger ”plastbricka? Femtio kronor, nu är ni frisk!”. Den skadade svarar ”Tack doktorn!”. I och med det går läkaren ut från sjukhuset bakvägen och förvandlas till vanlig. Den som varit skadad blir läkare och tar emot nästa patient. Efter en stund byter man smitta. När man byter blir alla sjuka friska.

Förföljaren

Syftet med övningen:

Att öva sig på att följa efter en annan person, anpassa sina rörelser efter den förföljdas. Att få skratta tillsammans är en bra uppvärmning inför huvuduppgifterna!

Alla går runt fritt i rummet och förföljer varandra så omärkbart som möjligt. När den som blir förföljd upptäcker att han är förföljd genom att vända sig om, avviker förföljaren för att leta upp någon ny att förfölja.

Huvuduppgift

SOS 112, vad har inträffat?

Syftet med den här övningen är att förbereda eleverna för en framtida nödsituation.

När ska man ringa till nödnumret 112?, Vilka frågor möts jag av när jag ringer 112?

Förberedelser

Prata om när man ska ringa 112 och vilka frågor man möts av och om hur en operatör jobbar.

Genomförande

Dela in eleverna två och två. En operatör och en hjälpsökande. Den hjälpsökande får en stund på sig att fundera ut vilken nödsituation det handlar om och förbereder sig att svara på frågorna:

- Vad har hänt?
- Var någonstans har olyckan inträffat?
- Vilket telefonnummer ringer du ifrån?
- Vilken kommun ringer du ifrån?
- Vilken typ av skador har de skadade?

Operatören övar in frågorna:

- SOS 112, vad har inträffat?
- Vad har hänt?
- Var någonstans behövs hjälpen?
- Vem är du som ringer?

- Vilket telefonnummer ringer du ifrån?

Eleverna improviserar fram ett samtal mellan den nödställda och operatören. Byt sedan roller med varandra. Samlas igen och spela upp några ”samtal” inför klassen. Samtala sedan om hur det kändes att vara den nödställda alternativt att vara SOS-operatör.

[För ytterligare stöd kan ni ladda ner rollspelsmanuset bland länkarna på sidan.](#)

Vad hände sedan?

Syftet med den här övningen är få bearbeta känslor och funderingar kring vad som händer när ambulansen/brandbilen/polisbilen åkt iväg. Många tankar och funderingar har redan väckts hos eleverna t.ex. hur gick och vad som hände sedan.

Förberedelser

Samtala med klassen vad som händer när räddningstjänsten åker ifrån olycksplatsen. Vad händer t.ex. med den/de skadade? Låt eleverna ”brainstorma” där var och en tänker själv några minuter och listar upp olika förslag på hur olyckorna slutade. Samla olika ”utgångar” på tavlan/blädderblocket. Prata gemensamt om vad som händer rent praktiskt om någon dör efter en olycka, vilken hjälp finns att få för den som varit vittne, anhörig mm. Viken handlingsplan har ni på skolan vid olycksfall/dödsfall?

Genomförande

Om klassen känner för att arbeta vidare med olyckorna de dramatiserade i någon av de tidigare övningarna går det bra, det ger dem ett sammanhang och förförståelse inför den här övningen. Är så fallet är de redan grupperade i mindre grupper och kan gemensamt komma överens om en fortsättning på nödsituationen, öva in en sketch och sedan spela upp för klassen.

Ibland känns det mer kreativt att göra nya gruppindelningar och finna ”nya” nödsituationer att jobba med, det avgör du som lärare bäst. Om grupperna behöver ”starthjälp” kan de få ”färdiga olyckor” på små lappar och därefter själva hitta fortsättningen på vad som händer vidare, när akutpersonalen lämnat olycksplatsen. Ett annat tips är att klippa ut olycksbilder från tidningar utan att ta med texten. Eleverna får sedan själva hitta på vad som hände sedan utifrån bilden. Alla kan utgå från samma bild och då hitta på olika scenarion alternativt att grupperna får olika bilder att gestalta.

När sketcherna spelas upp för klassen är det viktigt att alla får en chans att själv känna efter vilka känslor och tankar som väcktes, låt gärna eleverna få reflektera själva först och sedan prata i smågrupper om sina upplevelser.